

תאריך: 28.10.2025

לכבוד

חברת הכנסת טלי גוטליב

הכנסת, ירושלים

הנדון: חשיבות פרסום הסכמי גירושין, צווי הגנה והחלטות

אפוטרופסות – מבט מחקרי וציבורי

גברתי חברת הכנסת,

הח"מ, מנכ"ל עמותת 'אבות למען צדק', מועיר ומערך מאוד את פעילותך ואנו מכירים כבר שנים. אני פונה אליך בהמשך לדברים שנשאת בישיבת ועדת החוקה ביום 27.10.25, בנוגע להצעת החוק לפרסום פסקי דין. אני מבין כי עמדתך, כפי שהובעה בדיון, תומכת בפרסום פסקי דין בענייני משפחה, כולל הסכמי גירושין, תוך הקפדה על הגנת פרטיות הצדדים, כפי שעולה מהדיון [בוועדת החוקה](#).

בדיון בוועדת החוקה אמרת: "אנחנו רוצים את הפרסום כדי לדעת איך הגיעו למסקנת משמורת, תחשיב מזונות, איך התחשבו בנתוני הגבר והאישה."

ברצוני להציג בפניך, בכבוד הראוי, זווית נוספת המדגישה את הערך הציבורי, המחקרי והמשפטי העצום הטמון בפרסום הסכמים אלו, כמובן תוך הבטחת אנונימיות מלאה של הצדדים.

1. ההיבט המחקרי והמדעי – "מכרה זהב" של נתונים

הטענה שהסכמים אינם חושפים דבר על המערכת היא החמצה של הפוטנציאל הגדול ביותר. הסכמי גירושין הם מאגר מידע סוציו-אקונומי חסר תקדים על החברה הישראלית. פרסומם ייצור לראשונה בסיס נתונים אמפירי, מקיף ואמין שיאפשר לחוקרים, וחשוב מכך – לקובעי מדיניות ולמחוקקים, לבחון שאלות מהותיות:

1. **מגמות בחלוקת רכוש:** כיצד מחולק הרכוש בפועל? האם קיימים פערים מגדריים או גיאוגרפיים?
2. **דפוסי מזונות:** מהם סכומי המזונות הנהוגים ביחס להכנסות, למספר הילדים ולהסדר המשמורת?

3. **הסדרי משמורת:** מהו המודל הנפוץ בפועל? האם יש עלייה במודלים של משמורת משותפת?

4. **ניתוח סטטיסטי:** מתי זוגות מגיעים להסכמים ומתי לא? מהם התנאים המקדימים המעודדים הסכמות? ניתוח כזה יכול לסייע ביעול המערכת ובקידום פתרונות חלופיים לסכסוכים. כיום, כל דיון בנושאים אלו מבוסס על תחושות, סיפורים אישיים ומדגמים קטנים. פרסום ההסכמים יאפשר לנו לעבור לדיון מבוסס עובדות, נתונים וראיות – כלי חיוני לעבודת הכנסת.

2. ההיבט המשפטי והציבורי – קביעת סטנדרט שיפוטי

הטענה שהסכם אינו חושף שיקול דין שיפוטי נכונה רק חלקית. כאשר שופט מעניק להסכם תוקף של פסק דין, הוא אינו "חותמת גומי". עליו לבחון שההסכם הוגן, סביר ואינו מקפח את טובת הילדים. פרסום ההסכמים המאושרים חושף את הסטנדרט השיפוטי הנהוג:

1. **שקיפות ואחידות:** פרסום יאפשר לזוגות ולעורכי דינם להבין מהן הנורמות המקובלות, ובכך לייעל הליכים ולקצר מאבקים משפטיים.

2. **זיהוי כשלים מערכתיים:** ניתוח אלפי הסכמים יכול לחשוף דפוסים מדאיגים, למשל, האם במקרים של אלימות במשפחה צד אחד מוותר באופן שיטתי על זכויותיו? זהו מידע קריטי שמעיד על כשל מערכתי.

3. **חיזוק אמון הציבור:** הסתרה יוצרת חשדנות. שקיפות (תחת מגבלת האנונימיות) מוכיחה לציבור שהמערכת פועלת באופן ענייני והוגן ומחזקת את האמון בה.

3. פתרון לחשש הפגיעה בפרטיות: אנונימיזציה מלאה

הפתרון לחשש המוצדק מפגיעה בפרטיות הוא פשוט וקיים טכנולוגית: אנונימיזציה קפדנית של כל פרט מזהה (שמות, ת.ז., כתובות, מקומות עבודה, פרטי נכסים ספציפיים וכו'). מה שנותר הוא המידע המשפטי והכלכלי – וזהו בדיוק המידע שהציבור, החוקרים והמחוקקים זקוקים לו.

טכניקות אנונימיזציה מתקדמות

- **מיסוך נתונים:** החלפת מידע רגיש במידע פיקטיבי המחקה את המבנה של נתונים אמיתיים.
- **פסאודונימיזציה:** החלפת פרטים מזהים בשמות בדויים או קודים.
- **הכללת נתונים:** קיבוץ נתונים לטווחים או קטגוריות רחבות יותר כדי להפוך אותם לפחות מזהים.

• **נתונים סינתטיים:** יצירת נתונים אנונימיים באופן מלאכותי המשקפים את המאפיינים הסטטיסטיים של נתונים אמיתיים.

טכניקות אלו כבר מיושמות בהצלחה בתחומים רבים כמו בריאות, שירותים פיננסיים ותקשורת, והוכיחו את יעילותן בהגנה על פרטיות תוך שמירה על ערך הנתונים למחקר ולניתוח.

4. צווי הגנה ואפטרופסות – הפתיח של הליכי הגירושין

השפעה מכרעת על תחילת ההליך

צווי הגנה והחלטות אפטרופסות הם לעתים קרובות הפתיח של הליכי גירושין, והם קובעים את הטון והכיוון של כל ההליך המשפטי. החלטות אלה, שניתנות לעתים תוך דקות ספורות, עלולות לגרום לעיוות דין משמעותי ולהשפיע על חיי הילדים וההורים לשנים רבות.

אנו מבינים את הרצון להגן על פרטיות בעניינים רגישים כמו צווי הגנה ואפטרופסות, אך דווקא בגלל ההשפעה המכרעת של החלטות אלה, חשוב לאפשר בדיקה ציבורית ומחקרית שלהן. פרסום אנונימי של צווי הגנה והחלטות אפטרופסות יאפשר:

1. **בדיקת שימוש לרעה בצווי הגנה:** ניתוח נתונים יכול לחשוף דפוסים של שימוש לרעה בצווי הגנה, כולל מקרים שבהם ניתנו צווים מבלי שניתנה הזדמנות הוגנת להגנה, או שניתנו על בסיס תלונות שווא. זה יאפשר לזהות תופעות שליליות ולפעול לתיקונן.
2. **הערכת השפעת צווי הגנה על ההליך:** ניתן יהיה לבחון כיצד צווי הגנה משפיעים על תוצאות הגירושין, על הסדרי המשמורת ועל יחסי ההורים-ילדים. האם צווי הגנה מקדימים פתרונות או מסבכים את המצב?
3. **פיקוח על החלטות אפטרופסות:** פרסום החלטות אפטרופסות יאפשר לבחון האם נעשה שימוש ראוי בסמכות זו, והאם קיימים דפוסים בעייתיים כמו הטיות מגדריות או שיקולים לא ענייניים. זה חשוב במיוחד כאשר מדובר במקרים שבהם ילדים הוצאו מהן והאם לאפטרופוס חיצוני.
4. **זיהוי דפוסי אלימות והתעללות:** ניתוח החלטות אפטרופסות יכול לחשוף דפוסים של אלימות או התעללות שלא זוהו כראוי, ולאפשר לפתח מנגנוני הגנה טובים יותר לילדים. זה כולל גם מקרים שבהם האלימות מגיעה מההורה האחר, דבר שלא תמיד זוכה לתשומת לב מספקת.

הסתרת החלטות אלה מונעת מאיתנו ללמוד מהעבר ולשפר את המערכת. פרסום אנונימי יאפשר לנו לזהות בעיות מערכתיות, לפתח פתרונות טובים יותר, ובסופו של דבר להגן טוב יותר על הילדים ועל ההורים הנאמנים.

לסיכום

החלטה שלא לפרסם הסכמי גירושין, צווי הגנה והחלטות אפוטרופסות שקיבלו תוקף שיפוטי תהיה החמצה היסטורית. היא תנציח את חוסר הוודאות ותמנע מאיתנו להבין לעומק את אחד התהליכים החברתיים המשמעותיים ביותר בישראל.

במקום לראות בהסכם, בצו הגנה או בהחלטת אפוטרופסות עניין פרטי בלבד, יש לראות בהם מסמכים בעלי ערך ציבורי ומחקרי אדיר, שהמערכת המשפטית נתנה להם את חותמתה. על ידי פרסום האנונימי, אנו מרוויחים שקיפות, ידע ויכולת לשפר את המערכת, מבלי לפגוע בפרטיות הצדדים.

אני תקווה שטיעונים אלו יזכו להתייחסותך בדיונים הבאים בוועדה, ושנמציא יחד דרכים לקדם את הפרסום תוך שמירה מלאה על פרטיות הצדדים, כולל בנושאים הרגישים של צווי הגנה ואפוטרופסות.

בכבוד רב,

יונדב שטרן

מנכ"ל עמותת אבות למען צדק